

Tiedote Eläinlääkäripäivillä 28.10.2009
julkaisuvapaa 28.10. klo 11.00

Uusi eläinlääkintähuoltolaki tuo uusia mahdollisuuksia

Eläinlääkintähuoltolaki on hyväksytty eduskunnassa ja laki astuu voimaan 1.11.2009. Uuden lain myötä eläinlääkintähuolto järjestetään nykyistä suuremmissa yksiköissä muun ympäristöterveydenhuollon kanssa, päivystys järjestetään maakuntia tai seutukuntia vastaavilla alueilla, eläinlääkinnässä panostetaan ennaltaehkäisyyn eli terveydenhuoltotyöhön ja eläinlääkintähuollosta tulee suunnitelmallista.

Nykyistä suuremmat yksiköt mahdollistavat eläinlääkäreiden erikoistumisen tai ainakin osaamisen painotusten sopimisen työtehtävissään. Perinteinen kunnaneläinlääkärin työnkuva on käsittänyt koko ympäristöterveydenhuollon aihepiirit uimavesien ja elintarvikkeiden valvonnasta tuotantotilojen terveydenhuoltoon ja lemmikkien lääkintään. Tehtävien vaativuus, säädösten määrän lisääntyminen ja asiakkaiden odotukset ovat kasvaneet ja on mahdotonta olettaa, että yksi eläinlääkäri hallitsisi koko kentän. Töiden ja erikoisosaamisen jakaminen on välttämätöntä. Myös työyhteisö yksinäisen puurtamisen sijaan on tervetullut uudistus. Useamman eläinlääkärin yksikkö tekee mahdolliseksi, että kiireelliset sairasmatkat eivät keskeytä ei-kiireellisiä terveydenhuoltokäyntejä tai valvontatehtävien tekemistä. Laajemmassa työyhteisössä myös eläinlääkäreiden koulutusmahdollisuudet ja akuutit sijaistarpeet voidaan järjestää nykyistä paremmin. Tämä parantaa kuntalaisen palvelua.

Nykyistä suuremmat päivystysalueet kehittävät eläinlääkäreiden työolosuhteita paremmaksi, koska päivystysvelvollisuus pienenee yksittäisellä eläinlääkärillä. Myös erillinen päivystys suureläimille ja lemmikeille parantaa työolosuhteita ja turvaa myös paremman palvelun asiakkaalle. Mahdollisena huonona puolena ovat pidentyvät matkat ja siksi alueiden erot ja eläintiheys täytyy ottaa huomioon päivystyksen järjestämisessä eikä eriytettyä päivystystä voitane järjestää kaikkialla.

Uudessa eläinlääkintähuoltolaissa kuntien velvollisuus hoitaa lemmikkejä on kirjattu toisin kuin ennen, vaikka lain perustelutekstin eli lain valmistelun tavoitteen mukaan kuntien velvollisuus ei muutu. Kuntien tulee edelleen järjestää kiireellinen eläinlääkäriapu kaikille kotieläimille kaikkina vuorokaudenaikoina, mikä onkin eläinsuojelullisesti tärkeää. Virka-aikana on kunnan velvollisuus hoitaa lemmikkejä silloin, kun yksityistä palvelua ei ole saatavilla. Tämä ei tarkoita, että kunta voisi lopettaa lemmikkien hoidon, jos yhteistoiminta-alueella on joku yksityinen palveluntuottaja. Kuntien tulee eläinlääkintähuollon suunnitelmissaan selvittää yksityisen palvelun määrä ja palvelun tarve. Kunnan ei ole tarkoituksenmukaista järjestää päällekkäistä palvelua yksityisten toimijoiden kanssa, mutta yksityinen eläinlääkäripalvelu ei kuitenkaan kaikkialla maassa pysty vastaamaan eläinlääkäripalveluiden saatavuudesta.

Eläinlääkäripula on usein esiin nouseva asia. Uudella lainsäädännöllä ei voida ratkaista kaikkia ongelmia. Laki mahdollistaa eläinlääkintähuollon paremman järjestelyn ja siten antaa paremmat mahdollisuudet eläinlääkäreiden rekrytointiin. Eläinlääkäreistä on niukkuutta, mutta aina syynä ei ole eläinlääkäreiden vähäinen määrä. Paikkoihin, joissa päivystysvelvollisuus on liian raskas, esimerkiksi joka toinen yö ja joka toinen viikonloppu tai kuntiin, joissa eläinlääkintähuollon ratkaisut tehdään asianosaisia kuuntelematta, on turha odottaa eläinlääkäriä, vaikka koulutusmäärät tuplataisiin. Eläinlääkäreiden koulutusta on jo lisätty. Ensimmäinen laajempi vuosikurssi opiskelee Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa nyt toista vuosikurssiaan. Lisäksi

Virosta valmistuu noin 30 suomalaista eläinlääkärinä vuosittain. Eläinlääkäreiden määrä vastaa lähitulevaisuudessa hyvinkin kysyntää, jos työolosuhteet saadaan kuntoon.

Viime aikoina eläinlääkäripulan ratkaisuksi on esitetty myös tehtävien karsimista siten, että eläinlääkärit vapautettaisiin elintarvikevalvonnasta ja siten suotaisiin heille enemmän aikaa eläinten hoitoon. Tämänkaltaisissa esityksissä on kokonaan unohtunut elintarvikkeiden turvallisuuden takaamisen perusta: koko ketju pitää tuntea pellolta pöytään. Eläinlääkärit ovat ammattikunta, joka tuntee koko tuotantoketjun ja jolla on myös lääketieteellinen peruskoulutus ja siten kyky ymmärtää tautien leviämistä ja riskiä ihmisille. Eläinlääkäreiden koulutus antaa erinomaiset valmiudet toimia elintarvikevalvonnan ja koko ympäristöterveydenhuollon tehtävissä. Liikkuisimme huomattavan vaarallisilla vesillä ruokaturvallisuuden suhteen, jos katkaisisimme linkin tuotantotalalta kuluttajan ruokapöytään vähentämällä eläinlääkäreiden määrää elintarvikevalvonnassa.

Lisätietoja:

Suomen Eläinlääkäriliiton puheenjohtaja Sanna Hellström, puh. 040 5690 759

www.sell.fi